

Dosarul nr. 2ra-1002/21

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. : L. Grădinari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, E. Grumeza, A. Rotaru)

Î N C H E I E R E

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursurile declarate de Primăria satului Pelinia, r-nul Drochia și Instituția Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia, reprezentată de avocatul Corolevschi Maria,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ghilescu Galina împotriva Instituției Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelenia r-nul Drochia, intervenient accesoriu Primăria satului Pelinia r-nul Drochia privind declararea nulității acordului adițional, a ordinului nr.14 din 28 august 2017, a ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la serviciu, încasarea penalităților, a prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021, prin care s-a admis apelul declarat de Ghilescu Galina, s-a casat hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a admis parțial acțiunea înaintată de Ghilescu Galina,

c o n s t a t ă :

La 15 februarie 2018, Ghilescu Galina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia privind declararea nulității acordului adițional, a ordinului nr.14 din 28 august 2017, a ordinului nr.21 din 25 iulie 2018 și încasarea salariului pentru absența forțată, a penalităților, a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

În motivarea a indicat că, a fost angajată în funcția de educator la Instituția Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia în anul 1976, cu care s-a aflat în relații de muncă până în anul 2016.

În baza ordinului nr. 31 din 01 septembrie 2016, a fost angajată pe o perioadă determinată, până la 25 august 2018.

La 28 august 2017, directorul instituției a informat-o că este necesar de a reînnoi contractul. Ea sa semnat pe o foaie, unde nu era scris nimic. Exemplarul doi al contractului nu l-a primit. Recent a aflat că la acea dată a fost emis ordinul său de angajare în funcție pe termen de până la 26 iulie 2018.

La 01 iunie 2018, a fost întocmit un acord adițional, fără acordul său, prin care i s-a adus la cunoștință că termenul contractului a fost prelungit unilateral pe perioada deja din 01 iunie 2018 până la 26 iulie 2018.

Prin ordinul nr. 21 din 25 iulie 2018, s-a dispus concedierea sa în baza art.82 lit. f), art.86 al.1 lit. g) Codul muncii.

Reclamanta a invocat că, ordinele respective sunt ilegale și lovite de nulitate, precum și acordul adițional din considerentele că ordinele date nu i-au fost aduse la cunoștință. Contractele nu au fost semnate de către ea și nu a exprimat nici un acord la semnarea a careva contract adițional, iar conținutul lor contravine prevederilor art.55 lit. i) Codul muncii. La semnarea acordului adițional nu și-a exprimat consimțământul, fapt care duce inevitabil la nulitatea acestuia, deoarece reprezintă voința unilaterală a angajatorului.

Astfel, angajatorul a dispus concedierea sa conform prevederilor art.86 alin. 1 lit. g) Codul muncii, în lipsa temeiului legal de concediere.

Careva acord adițional la 01 iunie 2018, care era zi de odihnă declarată legal, nu a semnat, acordul dat a fost întocmit unilateral, fără consultarea sa și acceptul său.

Totodată, în legătură cu concedierea ilegală și neachitarea salariului i-a fost provocat un prejudiciu moral, alături de compensația de inflație și penalitatea pentru întârzierea achitării salariului.

La 15 februarie 2019, Ghilescu Galina a formulat cerere de chemare în judecată suplimentară către Instituția Educație Timpurie nr.4 Licurici satul Pelinia r-nul Drochia privind repunerea în funcție și încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 04 iulie 2014 Ghilescu Galina a fost aleasă în organizația primară sindicală ca președinte a comitetului sindical pe 3 termeni de 5 ani. Directorul instituției la eliberarea sa n-a solicitat și n-a primit acordul Consiliului Raional al Federației Sindicale a Educației și Științei.

Conform pct.32 din Acordul Adițional nr.3 a Convenției Colective (nivel de ramură) pentru perioada 2016-2020 - concedierea, încetarea contractului individual de muncă cu angajații, președinții comitetelor sindicale în condițiile art. 86 alin.(1) lit.y¹, art.301 alin. (1) lit. c) Codul muncii, poate fi efectuată la expirarea mandatului de alegere în funcția sindicală.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 15 februarie 2019 a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu, Primăria satului Pelinia r-nul Drochia.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 09 iulie 2020 acțiunea s-a respins.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021 s-a admis apelul declarat de Ghilescu Galina.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 09 iulie 2020, și s-a emis o hotărâre nouă prin care acțiunea înaintată de Ghilescu Galina s-a admis parțial.

S-a anulat ordinul emis de Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia nr.14 din 28 august 2017 cu privire la angajare.

S-a anulat acordul adițional din 01 iunie 2018 la contractul individual de muncă nr.38 din 28 august 2017.

S-a anulat ordinul nr.21 din 25 iulie 2018, emis de Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia cu privire la concedierea lui Ghilescu Galina din funcție.

S-a restabilit Ghilescu Galina în funcția de educator la Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satului Pelinia r-nul Drochia.

S-a încasat de la Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia în beneficiul Galinei Ghilescu salariul pentru lipsa forțată de la serviciu în mărime de 91268,7 (nouăzeci și una mii două sute șaiszeci și opt lei 70 bani) lei și prejudiciul moral de 5000 (cinci mii) lei. În rest acțiunea s-a respins.

La 07 mai 2021, Primăria satului Pelinia r-nul Drochia a depus cerere de recurs solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021 și menținerea hotărârii Judecătoreiei Drochia, sediul Central din 09 iulie 2020.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, apreciind probele pe cercetarea multiaspectuală, completă, călăuzindu-se de lege.

Cererea de apel nu conține nici o circumstanță care în sensul pretins ar servi temei legal de admitere a acestuia și casarea hotărârii instanței de fond. Argumentele precum că instanța de fond a interpretat eronat normele de drept material sunt pur declarative, întrucât nu este stipulat concret care norme au fost lezate.

Instanța de fond corect și legal a determinat admisibilitatea probelor.

Totodată, recurentul a indicat că, cererea de apel nemotivată a fost depusă de o persoană neîmputernicită, deoarece avocatul apelantului nu avea indicat în mandatul avocațial mențiunea de a ataca hotărârea judecătorească, neajunsul respectiv fiind înlăturat ulterior prin depunerea unui apel suplimentar cu anexarea unui alt mandat avocațial.

Altfel, instanța de apel urma să restituie cererea de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă.

Recurentul a menționat că, decizia instanței de apel este ilegală, prin care s-a lezat intimaților dreptul la un proces echitabil, instanța de apel ignorând prevederile legale ce țin de imparțialitate, fapt ce constituie o încălcarea art. 6 din Convenție.

La 12 mai 2021, Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia reprezentată de avocatul Corolevschi Maria a depus cerere de recurs solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021 și menținerea hotărârii Judecătoreiei Drochia, sediul Central din 09 iulie 2020.

În motivarea recursului a indicat că, reprezentantul apelantei nu avea împuterniciri de a ataca hotărârea judecătorească și respectiv urma să restituie apelul.

Recurentul a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, pretenția privind încasarea salariului nu poate fi executată, deoarece instituția nu dispune finanțe proprii, dar se află în gestiunea administrației publice locale, adică Primăria satului Pelinia r-nul Drochia.

Astfel, Primăria satului Pelinia r-nul Drochia urma a fi atrasă în proces în calitate de copârât și nu de intervenit accesoriu.

Recurentul a menționat că, Ghilescu Galina a solicitat anularea ordinului nr. 14 din 28 august 2017, care până la depunerea cererii de chemare în judecată a expirat

mai mult de un an de zile, iar conform dispozițiilor art. 355 Codul muncii termenul de contestare a ordinului în instanța de judecată este termenul de trei luni de zile din momentul emiterii ordinului.

Ghilescu Galina a cunoscut despre emiterea ordinului nr. 14 din 28 august 2017 și a contractului individual de muncă din 28 august 2017, unde a activat în aceasta instituție și în perioada de mai mult de un an, dar nu a făcut obiecții la emiterea acestui ordin.

Conform Contractului Colectiv de muncă pentru anii 2016-2020 nr.108 din 06 iunie 2016, p.12 alin.(2) se invocă ca este un contract pe o perioadă determinată.

Contractele de muncă încheiate cu Ghilescu Galina sunt pe o perioadă determinată de un an de zile.

În punctul 22 din contract este prevăzută modificarea unilaterală de către angajator a contractului. Modificarea unilaterală a contractului individual de muncă ce poate fi inițiată de angajator și este necesar consimțământul salariatului, însă Ghilescu Galina și-a dat acordul în mod verbal.

Reclamantei i-a fost prelungită perioada de muncă, a activat benevol la serviciu și a primit salariul, prin urmare dânsa a acceptat condițiile verbal, iar despre faptul dat i-a fost adus la cunoștință este confirmat prin semnăturile din acordul adițional.

Faptul că, acordul adițional a fost încheiat la 01 iunie 2020, într-o zi lucrătoare, s-a demonstrat în ședința de judecată prin tabelul de pontaj din Unitatea de ”Licurici” din satul Pelinia, r-nul Drochia, unde toți lucrătorii în acea zi au primit salariu, ei au decis să fie zi lucrătoare, întrucât a fost desfășurat un concert și astfel angajații grădiniței au activat în acea zi.

Recurentul a indicat că, nu a solicitat și n-a primit acordul preliminar pentru concedierea Galinei Ghilescu de la Consiliul Raional Drochia al Federației Sindicale a Educației și Științei, deoarece procesul-verbal din 04 iulie 2014 și înscrisul lui Eni D. conțin date false, denaturate. În procesul-verbal sunt indicate că au luat cuvânt la această adunare persoane, care nu activau în grădiniță în anul 2014.

Ghilescu Galina nu a prezentat o hotărâre a adunării, așa cum prevede Legea privind activitatea sindicatelor, care să demonstreze că dânsa a fost aleasă președinte de syndicate.

Conform Certificatului nr.1123 din 19 decembrie 2019 emis de Primăria Pelinia r-nul Drochia în perioada anului de 2013-2015 la grădinița „Licurici”, erau angajate 14 persoane, iar în extrasul din 04 mai 2019 eliberat de Eni D. se indică că la grădiniță la evidență ca membri de syndicate sunt 15 persoane.

Legea privind activitatea sindicatelor nu obligă, dar dă posibilitate de activitate a persoanei până la expirarea mandatului de alegere în funcția de syndicate, respectiv concedierea Galinei Ghilescu nu contravine altei legi.

Astfel, decizia instanței de apel este neîntemeiată și emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

La 13 mai 2021, Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia a depus cerere de recurs solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021 și menținerea hotărârii Judecătorei Drochia, sediul Central din 09 iulie 2020.

În motivare recursul conține aceleași argumente ca și recursul depus la 12 mai 2021.

La 26 mai 2021, Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia a depus cerere de recurs suplimentar solicitând admiterea recursului, suspendarea executării deciziei Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021 în partea încasării de la Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia în beneficiul Galinei Ghilescu salariul pentru lipsa forțată de la serviciu în mărime de 91268,7 (nouăzeci și una mii două sute șaiszeci și opt lei 70 bani) lei și prejudiciul moral de 5000(cinci mii) lei, până la pronunțarea unei decizii definitive și irevocabile.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 iunie 2021 s-a respins ca fiind nefondată cererea depusă de Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia cu privire la suspendarea executării deciziei Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021, în partea încasării de la Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia în beneficiul Galinei Ghilescu salariul pentru lipsa forțată de la serviciu în mărime de 91268,7 (nouăzeci și una mii două sute șaiszeci și opt lei 70 bani) lei și prejudiciul moral de 5000(cinci mii) lei, până la pronunțarea unei decizii definitive și irevocabile.

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 19 ianuarie 2021.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc. Astfel, recursurile declarate la 07 mai 2021 și respectiv 12 mai 2021, se consideră depuse în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 24 mai 2021, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 15 iunie 2021, potrivit avizului de recepție (f.d. 237 Vol. II).

La 08 iunie 2021, Ghilescu Galina, reprezentată de avocatul Ciuru Igor a depus referință la recursul declarat de Primăria satului Pelinia, prin care a solicitat să fie respins ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Primăria satului Pelinia, r-nul Drochia și Instituția Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia

r-nul Drochia, reprezentată de avocatul Corolevschi Maria, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de Primăria satului Pelinia, r-nul Drochia și Instituția Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia, reprezentată de avocatul Corolevschi Maria.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Dumitru Mardari